

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1.	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE “CAROL DAVILA”
1.2.	FACULTATEA DE MEDICINA
1.3.	DEPARTAMENTUL CLINIC I
1.4.	DISCIPLINA SEMIOLOGIE MEDICALĂ
1.5.	DOMENIUL DE STUDII : Sănătate - Reglementat sectorial în cadrul Uniunii Europene
1.6.	CICLUL DE STUDII: LICENȚĂ
1.7.	PROGRAMUL DE STUDII: MEDICINA

2. Date despre disciplină

2.1.	Denumirea disciplinei din planul de învățământ: SEMIOLOGIE MEDICALĂ				
2.2.	Codul disciplinei: DD III 1S5M si DD III 1S6M				
2.3.	Tipul disciplinei : DS				
2.4.	Regimul disciplinei : DOB				
2.5.	Titularul activităților de curs:				
2.6.	Titularul activităților de seminar: 1.				
2.7. Anul de studiu	III	2.8. Semestrul	V și VI	2.9. Tipul de evaluare	EXAMEN SCRIS

3. Timpul total estimat (ore/semestru de activitate didactică și de pregătire/studiu individual)

I. Pregătire universitară (predare, aplicare practică, evaluare)						
3.1. Nr ore pe săptămână	6	din care:	3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator	4
3.4. Total ore din planul de învățământ	168	din care:	3.5. curs	56	3.6. seminar/ laborator	112
Evaluare (nr. ore) : 3 ore si 40 de minute (90 de minute-examen scris si 20 de minute-examen practic /semestru);						
II. Pregătire/studiu individual						
Distribuția fondului de timp						ore
Studiu al suporturilor de curs, al manualelor, al cărților, studiu al bibliografiei minimale recomandate						50/100
Documentare suplimentară în bibliotecă, documentare prin intermediul internetului						30/60
Desfășurare a activităților specifice de pregătire pentru proiect, laborator, întocmire de teme, referate						20/40
Pregătire pentru prezentări sau verificări, pregătire pentru examinarea finală						20/40
Consultații						5/10
Alte activități						2/4
3.7. Total ore de studiu individual						132
3.9. Total ore pe semestru (3.4.+ 3.7.)			150/semestru ; 300/an			
3.10. Numărul de credite			5/semestru-10/an			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe fundamentale de preclinic, anatomie, fiziologie, fiziopatologie
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Disciplina Semiologie Medicală-SPCU "Sf. Ioan" – etaj 6, Amfiteatru
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului	Disciplina Semiologie Medicală-SPCU "Sf. Ioan" – etaj 4, Secția Medicină Internă, Secția Gastroenterologie și Secția Cardiologie

6. Rezultatele învățării*

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Studentul recunoaște, evaluează și clasifică semnele și simptomele asociate diferitelor stări patologice, utilizând principiile semiologice, pentru înțelegerea corectă a procesului de diagnostic.	Studentul demonstrează, aplică și interpretează corect metode și tehnici de examinare clinică pentru formularea unui diagnostic.	Studentul elaborează și coordonează activități de examinare clinică, propune și asumă diagnosticul clinic bazat pe principiile semiologiei.

7. Obiectivele disciplinei (corelate cu rezultatele învățării)

7.1. Obiectivul general	Formarea capacității de examinare clinică sistematică a pacientului și interpretarea semnelor și simptomelor în vederea orientării diagnostice.
7.2. Obiective specifice	Recunoașterea simptomelor generale și specifice diverselor aparate și sisteme. Dezvoltarea deprinderilor practice de examen obiectiv al pacientului. Înțelegerea corelației dintre datele clinice și diagnosticul de orientare. Aplicarea corectă a terminologiei semiologice.

8. Conținuturi

8.1. Curs	SEMESTRUL I	Metode de predare	Observații
Curs 1	Curs introductiv – Generalități	Prezentare PPT	29.09-03.10.2025
Curs 2	Terminologie, sensibilitate, specificitate, valoare predictivă Simptom – Semn – Sindrom – Boală – Diagnostic	Prezentare PPT	06.10-10.10.2025
Curs 3	Simptome generale și simptome specifice Anamneza Examenul fizic general	Prezentare PPT	13.10-17.10.2025
Curs 4	Modificările staturo-ponderale Examenul tegumentelor Leziunile cutanate elementare Semiologia fanerelor, glandelor sebacee și sudoripare Semiologia țesutului subcutanat	Prezentare PPT	20.10-24.10.2025
Curs 5	Examenul neuropsihic Semiologia aparatului locomotor (oase, mușchi, articulații)	Prezentare PPT	27.10-31.10.2025
Curs 6	Semiologia sistemului ganglionar Sindroamele paraneoplazice	Prezentare PPT	03.11-07.11.2025

Semiologia splinei și sindromul splenomegalic		
Curs 7 Semiologia sistemului limforetic și a seriei albe Sindromul leucemiilor acute și cornice Sindromul mielodisplazic, mieloproliferativ și gamapatiile monoclonale Boala Hodgkin și limfoamele non-Hodgkiniene	Prezentare PPT	10.11-14.11.2025
Curs 8 Semiologia seriei eritrocitare Sindromul anemic Semiologia hemostazei Sindromul hemoragipar Sindromul de insuficiență medulară	Prezentare PPT	17.11-21.11.2025
Curs 9 Semiologia aparatului respirator Anamneza specifică și simptomele majore ale aparatului respirator Examenul obiectiv al aparatului respirator	Prezentare PPT	24.11-28.11.2025
Curs 10 Investigațiile complementare ale aparatului respirator Sindromul de condensare pulmonară	Prezentare PPT	01.12-05.12.2025
Curs 11 Sindromul bronșic Sindromul cavităar	Prezentare PPT	08.12-12.12.2025
Curs 12 Sindromul pleural Sindromul mediastinal	Prezentare PPT	15.12-19.12.2025
Curs 13 Insuficiența respiratorie Sindroamele interstițiale pulmonare Sindromul de apnee în somn	Prezentare PPT	05.01-09.01.2026
Curs 14 – Recapitulare - Test – Subiecte de actualitate	Prezentare PPT	12.01-16.01.2026
SEMESTRUL II APARATUL CARDIOVASCULAR		
Curs 1 Anamneza specifică și simptomele majore ale aparatului cardiovascular Examenul obiectiv al aparatului cardiovascular	Prezentare PPT	23.02-27.02.2026
Curs 2 Explorarea electrocardiografică Explorarea ecocardiografică Explorarea radiologică a aparatului cardiovascular Alte explorări neinvazive ale aparatului cardiovascular. Explorarea nucleară. Mecanocardiograma Cateterismul cardiac	Prezentare PPT	02.03-06.03.2026
Curs 3 Stenoza mitrală Insuficiența mitrală Stenoza aortică Insuficiența aortică Sindromul cardiomiopatic Endocarditele	Prezentare PPT	09.03-13.03.2026
Curs 4 Sindromul de ischemie miocardică Sindromul de insuficiență ventriculară stângă Sindromul de insuficiență ventriculară dreaptă Sindromul de hipertensiune pulmonară	Prezentare PPT	16.03-20.03.2026
Curs 5 Pericarditele Aritmiile Hipertensiunea arterială	Prezentare PPT	23.03-27.03.2026
Curs 6 Tromboembolismul pulmonar Semiologia sistemului venos Metodele complementare de investigație a sistemului venos Sindromul ocluziei venoase a membrilor inferioare Semiologia afecțiunilor arteriale periferice Sindromul de ischemie periferică	Prezentare PPT	30.03-03.04.2026

APARATUL DIGESTIV		
Curs 7 Semiologia aparatului digestiv – Examen obiectiv	Prezentare PPT	06.04-10.04.2026
Curs 8 Semiologia cavității bucale și a faringelui Semiologia esofagului și sindromul esofagian Semiologia abdomenului Semiologia stomacului și a duodenului	Prezentare PPT	20.04-24.04.2026
Curs 9 Semiologia intestinului Sindromul diareic Sindromul de malabsorbție Sindromul constipației Sindromul ano-rectal Sindromul peritoneal acut	Prezentare PPT	27.04-01.05.2026
Curs 10 Semiologia ficatului Explorarea hepatică	Prezentare PPT	04.05-08.05.2026
Curs 11 Sindromul ascitic Sindromul icteric Sindromul de hipertensiune portal Sindromul de insuficiență hepatică Sindromul cirozelor hepatice	Prezentare PPT	11.05-15.05.2026
Curs 12 Semiologia veziculei și căilor biliare Semiologia pancreasului exocrine Semiologia pancreasului endocrin	Prezentare PPT	18.05-22.05.2026
APARATUL RENO-URINAR		
Curs 13 Anamneza specifică și simptomele aparatului reno-urinar Examenul obiectiv al aparatului reno-urinar Examenul urinei Explorarea funcțională a aparatului reno-urinar Explorarea imagistică a aparatului reno-urinar Semnele nefrologice Edemul renal Hipertensiunea arterial nefrogenă	Prezentare PPT	25.05-29.05.2026
Curs 14 Sindromul nefritic acut Sindromul nefritic cronic Sindromul nefrotic Sindromul nefritic nefrotic Nefropatiile tubulo-interstițiale Injuria acută a rinichiului Insuficiența renală cronică	Prezentare PPT	01.06-05.06.2026
Bibliografie recentă:		
8.3. Bibliografie curs și stagiul clinic:		
- Semiologie Medicală – vol. I și II – Editia 2018 – Coordonator Prof.Dr. Ion Dina.		
Materiale bibliografice optionale:		
- Semeiologia medicală – Viorel Gligore; - Semiologia Medicală – Ion Bruckner; - Semiologie Medicală - Dan Georgescu; - Semiologia Medicală în scenarii clinice - Ion Dina; - Physical Diagnosis – B.Bates; - Bedside Diagnosis – David Smith; - Medicina Clinică - Kumar&Clark, Ediția în engleză și română; - Tratat de medicina internă – Camelia Diaconu; - Semiologie medicală. Note de curs - elemente de semiologie generală, respiratorie, cardiovasculară, dermatologică, neurologică, otorinolaringologică și oftalmologică – Dr. D. Dragoș		

- Semiologie medicală. Note de curs - elemente de semiologie digestivă, renourinară, reumatologică, hematologică - Dr. D. Dragoș
- Întrebări cu răspunsuri multiple de Semiologie medicală cu elemente de morfopatologie și fiziopatologie Semiologia aparatului respirator – ediția a II-a Dr. D. Dragoș
- Întrebări cu răspunsuri multiple de Semiologie medicală cu elemente de morfopatologie și fiziopatologie Semiologia aparatului cardiovascular – ediția a II-a – Dr. D. Dragoș
- Întrebări cu răspunsuri multiple de semiologie medicală (cu elemente de morfo- și fiziopatologie) – Semiologie digestivă și hematologică - Dr. D. Dragoș
- Întrebări cu răspunsuri multiple de Semiologie medicală cu elemente de morfopatologie și fiziopatologie - Semiologie generală, cardiovasculară, respiratorie și digestivă - Dr. D. Dragoș
- Întrebări cu răspunsuri multiple de Semiologie medicală cu elemente de morfo- și fiziopatologie - Semiologie generală, dermatologică, neurologică și reumatologică - Dr. D. Dragoș
- Întrebări cu răspunsuri multiple de Semiologie medicală cu elemente de morfopatologie și fiziopatologie. Semiologia aparatului renourinar - Dr. D. Dragoș
- Kasper DL, Fauci AS, Hauser SL, Longo DL, Jameson JL, Loscalzo J – Harrison's Principles of Internal Medicine 19th --> 22th ed.

N.B. Formatul PPT al cursului și conținutul acestuia sunt atribute specifice ale titularului de curs, acestea pot să conțină informații medicale suplimentare, exemplificări sau scenarii clinice care nu se regăsesc în bibliografia obligatorie sau în cea opțională.

8.2. Laborator/ lucrare practică	Metode de predare	Observații
Semestrul I		
Lp 1 Colectarea datelor personale și a istoricului medical	Stagiu practic	29.09-03.10.2025
Lp 2 Evaluarea antecedentelor personale, familiale și a condițiilor de viață și muncă	Stagiu practic	29.09-03.10.2025
Lp 3 Examenul clinic general – semne vitale, stare generală, piele și mucoase	Stagiu practic	06.10-10.10.2025
Lp 4 Examenul pe aparate și sisteme – identificarea modificărilor patologice	Stagiu practic	06.10-10.10.2025
Lp 5 Structura și funcțiile pielii, tipurile de leziuni cutanate	Stagiu practic	13.10-17.10.2025
Lp 6 Descrierea semiologică a leziunilor primare și elementare	Stagiu practic	13.10-17.10.2025
Lp 7 Păr și unghii – modificări patologice și semne clinice asociate	Stagiu practic	20.10-24.10.2025
Lp 8 Glandele sebacee și sudoripare – structură, funcție, modificări patologice	Stagiu practic	20.10-24.10.2025
Lp 9 Evaluarea modificărilor hidro-saline și a țesutului gras	Stagiu practic	27.10-31.10.2025
Lp 10 Semiologia ganglionilor superficiali – identificarea modificărilor patologice	Stagiu practic	27.10-31.10.2025
Lp 11 Examenul clinic al articulațiilor – inspecție și palpare	Stagiu practic	03.11-07.11.2025
Lp 12 Detectarea modificărilor patologice și asocierea cu semne și simptome	Stagiu practic	03.11-07.11.2025
Lp 13 Evaluarea dispneei, tusei și a expectorației	Stagiu practic	10.11-14.11.2025
Lp 14 Identificarea durerilor toracice de origine respiratorie și asocierea lor cu patologii	Stagiu practic	10.11-14.11.2025
Lp 15 Examenul căilor aeriene superioare – identificarea obstrucțiilor și inflamațiilor	Stagiu practic	17.11-21.11.2025
Lp 16 Examen pulmonar – inspecție, palpare, percuție, auscultație	Stagiu practic	17.11-21.11.2025
Lp 17 Identificarea condensărilor pulmonare inflamatorii și neinflamatorii	Stagiu practic	24.11-28.11.2025
Lp 18 Recunoașterea condensărilor tumorale pulmonare	Stagiu practic	24.11-28.11.2025
Lp 19 Sindromul obstructiv bronșic și boli asociate (BPOC, astm)	Stagiu practic	01.12-05.12.2025
Lp 20 Semne și simptome caracteristice, fiziopatologia bolilor bronșice	Stagiu practic	01.12-05.12.2025
Lp 21 Evaluarea revărsatelor pleurale și a pleuritei	Stagiu practic	08.12-12.12.2025

Lp 22 Detectarea fibrozei pleurale și pneumotoraxului	Stagiu practic	08.12-12.12.2025
Lp 23 Anatomia mediastinului și etiologia sindromului mediastinal	Stagiu practic	15.12-19.12.2025
Lp 24 Semne clinice, afectare vasculară și neurologică, aspecte imagistice	Stagiu practic	15.12-19.12.2025
Lp 25 Clasificarea și etiologia insuficienței respiratorii	Stagiu practic	05.01-09.01.2026
Lp 26 Modificările echilibrului acido-bazic și complicațiile asociate	Stagiu practic	05.01-09.01.2026
Lp 27 Sinteza a semiologiei aparatului respirator și cardiovascular inițial	Stagiu practic	12.01-16.01.2026
Lp 28 Corelarea simptomelor cu examenele obiective și modificările patologice	Stagiu practic	12.01-16.01.2026
Semestrul II		
Lp 1 Evaluarea simptomelor cardiovasculare: durere toracică, palpitații, edeme	Stagiu practic	23.02-27.02.2026
Lp 2 Identificarea factorilor de risc și a antecedentelor cardiovasculare	Stagiu practic	23.02-27.02.2026
Lp 3 Tehnici de inspecție, palpare, percuție și auscultație	Stagiu practic	02.03-06.03.2026
Lp 4 Identificarea modificărilor zgomotelor cardiace și a focarelor de auscultație	Stagiu practic	02.03-06.03.2026
Lp 5 Identificarea stenozei și regurgitărilor valvulare	Stagiu practic	09.03-13.03.2026
Lp 6 Recunoașterea leziunilor mixte și asocierea cu semne clinice	Stagiu practic	09.03-13.03.2026
Lp 7 Detectarea semnelor bolii aortice și ischemiei periferice	Stagiu practic	16.03-20.03.2026
Lp 8 Identificarea trombozei venoase și sindromului posttrombotic	Stagiu practic	16.03-20.03.2026
Lp 9 Definiție, clasificare și afectarea organelor țintă	Stagiu practic	23.03-27.03.2026
Lp 10 Modificări ECG – hipertrofii și dilatări	Stagiu practic	23.03-27.03.2026
Lp 11 Cauze și mecanisme ale ischemiei miocardice	Stagiu practic	30.03-03.04.2026
Lp 12 Manifestări clinice ale sindroamelor coronariene acute și cronice	Stagiu practic	30.03-03.04.2026
Lp 13 Sindroamele pericardice și revărsatele pericardice	Stagiu practic	06.04-10.04.2026
Lp 14 Cardiomiopatii și alte boli specifice ale miocardului	Stagiu practic	06.04-10.04.2026
Lp 15 Tulburările de ritm și conducere cardiacă	Stagiu practic	20.04-24.04.2026
Lp 16 Clasificarea insuficienței cardiace și elementele de diagnostic clinic	Stagiu practic	20.04-24.04.2026
Lp 17 Identificarea simptomelor digestive și palpatorii ale organelor abdominale	Stagiu practic	27.04-01.05.2026
Lp 18 Corelarea simptomelor cu diagnosticul clinic	Stagiu practic	27.04-01.05.2026
Lp 19 Sindromul icteric și insuficiența hepatocelulară	Stagiu practic	04.05-08.05.2026
Lp 20 Sindroame digestive superioare și inferioare – manifestări clinice	Stagiu practic	04.05-08.05.2026
Lp 21 Sindroame hematologice – anemii, leucemii, trombocitopenii	Stagiu practic	11.05-15.05.2026
Lp 22 Identificarea semnelor clinice și modificărilor laboratorului	Stagiu practic	11.05-15.05.2026
Lp 23 Evaluarea clinică a aparatului renourinar	Stagiu practic	18.05-22.05.2026
Lp 24 Examen obiectiv – palpare, percuție, identificarea edemelor și semnelor patologice	Stagiu practic	18.05-22.05.2026
Lp 25 Sindrom nefritic și sindrom nefrotic – semne și laborator	Stagiu practic	25.05-29.05.2026
Lp 26 Recunoașterea insuficienței renale și complicații asociate	Stagiu practic	25.05-29.05.2026
Lp 27 Sinteza semiologiei aparatului cardiovascular, digestiv, hematologic și renal	Stagiu practic	01.06-05.06.2026
Lp 28 Corelarea simptomelor și semnelor cu examenele obiective și diagnosticul diferențial	Stagiu practic	01.06-05.06.2026
Bibliografie recentă: Semiologie medical Vol 1 – Ion Dina, Editura Universitară „Carol Davila”, 2018 Semiologie medical Vol 2 – Ion Dina, Editura Universitară „Carol Davila”, 2018 Semiologie medicală si diagnostic diferential - Ion I. Bruckner		

9. Evaluarea

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Cunoașterea noțiunilor teoretice ale semiologiei medicale	Examen grilă, 25 de întrebări complement simplu, 25 întrebări cu variante multiple de raspuns, reprezentand ponderea in nota finala examen scris (50%), 3 subiecte cu răspuns liber, 10 puncte fiecare (ponderea in nota finala 30%), un punct din oficiu (ponderea in nota finala 20%). Raspunsul corect la fiecare intrebare va fi notat cu 3 puncte atat pentru complementul simplu cat si pentru complementul multiplu.	70%
9.5. Seminar/ laborator	-Anamneză, examen obiectiv, manevre de examinare; -Capacitatea interpretării datelor clinice și a investigațiilor în vederea elaborării unui diagnostic și a unui plan terapeutic;	Examenul practic va fi susținut cu cadrul sau cadrele didactice stabilite de catre seful de disciplina.	30%
9.5.1. Proiect individual	Prezentarea unui caz clinic în format PPT, câte un caz pentru fiecare semestru de studiu		
9.6. Standard minim de performanță			
• Nota minima de promovare a examenului este 5 pentru fiecare probă a evaluării. • Obținerea unei note mai mici de 5 la oricare dintre probe, atrage dupa sine nepromovarea examenului. • O nota sub 5 obținută la prima probă de evaluare, anulează dreptul studentului de a participa la următoarea probă a examenului. • Participarea la examen se face conform “Regulamentului de activitate profesională a studentului”, regulament elaborat în conformitate cu: “Legea Educației Naționale nr.1/2011, cu modificările și completările următoare”, Carta Universității de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, alte acte normative; NB: Examenul practic, constituie o etapă premergătoare obligatorie înainte de proba scrisă care constituie examenul final.			

Data completării:
15.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de laborator

Data avizării în
Consiliul
Departamentului:

16.09.2025

Semnătura directorului de department

Prof. Univ. Dr. Dina Ion